

zkušenosti nápady inspirace projekty záměry lekce příklady

I když děti zatím nevědí, kolik je hodin, na návštěvě muzea poznaly, „Čím se měří čas“

Děti v mateřských školách se pilně připravují nejen na zápisy do školy, ale i na pozdější přechod do prvních tříd. Nemají větší problém s počítáním, s určováním barev, ale velice těžká je pro ně časová orientace. Na překonání těchto potíží se zaměřují v Mateřské škole Stonožka v Klášterci nad Ohří.

Každým rokem se v předškolní třídě věnujeme tomuto tématu skutečně velice často, pro děti není vůbec jednoduché. Vnímání času je pro ně vymezeno událostmi, které je obklopují, které se pravidelně střídají. Vytvořit si představu o plynutí času napomáháme především dodržováním každodenních činností, které mají svůj pravidelný čas.

Děti dokážou rozdělit den na ráno – večer – noc, ale co je mezi tím, moc neřeší. Je velice důležité zařazovat pojmy, které rozdělují celý den, do pasivního slovníku, postupně je dítě pak začíná používat aktivně.

Muzeum hodin

V letošním školním roce jsme výuku časové orientace obohatili o další velice zajímavý prvek. V Klášterci nad Ohří vzniklo v létě unikátní muzeum starožitných hodin z Čech a Evropy. Proto jsme se toho rozhodli využít a zařadit návštěvu muzea také do našeho miniprojektu Čím se měří čas. Prohlídka muzea byla pouze první částí, na tu jsme nabalovali další aktivity už přímo ve školce.

Než jsme se všichni do muzea vypravili, dostaly děti za úkol zeptat se doma rodičů, jaké znají hodiny a k čemu

potřebujeme čas. Moc jsme nedoufali v rodičovskou aktivitu, ale přišlo milé překvapení. Děti se nezapoměly zeptat a už při příchodu do třídy hlásily, že čas potřebujeme, abychom věděli, v kolik začíná škola, pohádky v televizi, kdy otevírají obchody, od kolika je kino, divadlo atd. Také měly alespoň základní představu o existenci slunečních, přesýpacích a digitálních hodin.

Hodinový strom

Mohli jsme vyrazit do muzea. Majitel nás přivítal a zeptal se dětí, co vlastně o hodinách a čase vědí. Poté začala prohlídka a představování jednotlivých hodin. Děti se dozvěděly, že již za dob králů a princezen byly hodiny i budíky, že ne všechny hodiny mají číslice, některé se natahují klíčkem, jiné řetízky, že v kukačkových hodinách nemusí být jen kukačka. Některé hodiny děti hledaly v obrazech, u jiných se hýbaly postavičky a zvířátka. Nejvíce děti zaujal hodinový strom, kde ptáček do tikotu hodin létal z větve na větev a zobal jablíčka. Děti také měly možnost poslechnout si tikot hodin, hodinové zvonění nebo bimbání, hrací hodiny, které zněly jako varhany z kostela. Pan majitel také dětem ukázal nástroje na opravu hodin

a na závěr prohlídky i starý orchestrion. Jeho přístup k malým dětem byl obdivuhodný, děti vše snadno od něj pochopily a hlavně vše hned názorně viděly na vlastní oči.

Obkreslené ruce

Už druhý den jsme ve školce opět věnovali čas našemu projektu. Děti nakreslily hodiny, které se jim nejvíce líbily. Povídali jsme si o hodinách a jejich významu. Ukázali jsme si hodiny ve třídě i hodinky malé, takové, co nosí maminky a tatínkové na ruce, a hledali jsme, co mají společného. Děti správně poznaly, že hodinky mají stejné číslice a dvě ručičky. Začala výroba hodin, kdy si děti zároveň opakovaly číslice od 1 do 12, porovnávaly, které číslo je větší a které menší, řadily čísla tak, jak jdou za sebou. Nakonec jsme připevnili ručičky tak, aby velká směřovala na 12 a malá obíhala jednotlivá čísla a ukazovala, kolik je hodin. Hned tu byl námět pro malou soutěž – hádejte, kolik je hodin? Děti pracovaly moc dobře, zaujatě, hrály si a vůbec nepozorovaly, že se vlastně učí.

Na další aktivitu děti potřebovaly zapojit především svou fantazii. Každé z dětí si obkreslilo svou ruku a pak domalovalo hodinky. Také

j jsme si nakreslili velké hodiny s obrázky a rozdělili si den. Nejen na ráno – večer – noc, ale i dopoledne, poledne a odpoledne. Hráli jsme různé hry s minutkou na vaření – ticho na jednu minutu, kolik korálků navléknu za jednu minutu a kolik za dvě, porovnávali jsme čas.

Závody v oblékání

Aktivít v rámci projektu bylo ještě hodně, například nejrůznější hry se stopkami, kdy děti závodily na čas v oblékání a svlékání, běhaly na čas, skládaly na čas obrázek atd. Nejvíce děti bavila hra Hledání budíku, kdy podle tikotu hledaly schovaný budík a musely ho najít, než zazvoní.

Hodiny využijeme v lednovém tematickém celku Těšíme se do školy, kdy s dětmi budeme opakovat číslice, jejich řazení, přiřazování a děti si vyrobí své vlastní budíky do školy.

I když děti nevědí, kolik je hodin a stále některým dělá a ještě bude chvíli dělat potíže rozdělit celý den na jednotlivé části, po návštěvě muzea vědí, že čas byl, je a bude vždy důležitý pro náš život.

Jindra LEGÁTOVÁ, Hana KLAČKOVÁ

Kontakt:
MŠ Stonožka
Školní 518, Klášterec nad Ohří
E-mail: msklno@seznam.cz

